

El poeta que se'n va anar

Josep Maria Andreu acaba de publicar el llibre *Poemes i cançons (1957-1992)*, recull amb els seus dos llibres de poesia i una selecció de lletres de cançons.

Josep Maria Andreu, l'autor de la lletra de la cançó "Se'n va anar", ha aplegat en el volum de Columna *Poemes i cançons (1957-1992)* els seus dos llibres de poemes —un d'ells, premi Carles Riba 1959— i una selecció de lletres de cançons.

—Per què vàreu deixar de publicar poesia després d'obtenir el premi Carles Riba amb *Intento* el poema, l'any 1951?

—Es va donar la circumstància que, en una trobada amb Lluís Serrahima pel carrer, em va explicar que tenia la idea de llançar la cançó en català i m'hi vaig engrescar. Per divertiment, havia adaptat al català alguna cançó d'èxit. Sempre m'havia agradat el món de la cançó, on hi pot haver molta poesia. I vaig continuar fent poesia a través de la cançó. Aquella època va sorgir allò de la poesia social, que era força allunyada de la meua manera de veure la poesia.

—Heu descartat del llibre les cançons més conegudes, com "Se'n va anar". Ho heu fet perquè són massa conegudes o perquè només heu seleccionat les millors?

—Veritablement, hi he posat les que he considerat literàriament més bones. Sense que les altres no ho siguin. Hi he posat les que més s'acosten al poema. "Se'n va anar", la faria diferent, ara, però llavors no seria el "Se'n va anar", que la gent coneix i prefereix no posar-la-hi. I això podria aplicar-ho a d'altres.

—Quantes n'heu deixades fora?

—N'he fetes més de cent i n'hi he posades trenta.

—Joan Perucho, un home de la vostra generació, diu en el pròleg que la vostra poesia heretava els aires melangiosos de Salvat-Papasseit i de Sebastià Sánchez-Juan. Esteu d'acord amb aquestes comparacions?

—Home, què voldria més! Però sí que

sempre m'han agradat. També hi posaria Tomàs Garcés. Tota aquesta línia m'agrada. Ara, el fet que m'agradi no vol pas dir que tingui el seu nivell.

—Com va sorgir la idea de fer el llibre?

—La gent sempre em deia que per què no escrivia poesia. I els responia, agafeu els meus textos i llegiu-los. La gent, sal-

Josep M. Andreu: "He publicat les lletres de cançons amb els poemes perquè s'hi vegi la continuïtat."

vant els cantautors, no analitzen el text de les cançons. I les he publicades amb els poemes perquè s'hi vegi la continuïtat. No és una cosa tan diferent, un poema i una cançó.

—La tècnica de fer un poema o una cançó és molt diferent?

—Més que la tècnica el que és diferent és pensar que faràs una cançó i, en pensar-hi, també hi ha una mica de tècnica, com la reiteració d'unes frases i pensar que ha de ser entenedora, que no pot fer massa misteris.

—Què us va fer més feliç, guanyar el Riba o el Festival de la Cançó Mediterrània amb "Se'n va anar"?

—Guanyar el Riba, evidentment. Ara, és tan difícil de comparar això... El Riba va ser una cosa de categoria intel·lectual i el festival va ser un èxit popular i polític molt important, també.

—"Se'n va anar" ha entrat a formar part de la història cultural i política del català i dels Països Catalans. Creieu que, com a poeta, ocupeu un lloc de tanta importància històrica?

—No ho crec. Això depèn. La poesia i els poetes passen etapes. De vegades, poetes molt enlairats davallen, i al contrari. La moda de la poesia social va enlletir una sèrie de coses que ara, res.

CARME PUÉRTOLAS

Ara, en aquest moment, penso que, la importància que va tenir la cançó, no la puc obtenir des del punt de vista literari.

—"Se'n va anar" us ha donat gaires diners?

—En dona constantment. La suma total, no la sé, amb tants anys. Per dir una xifra ara diria que ha donat dos milions de drets d'autor o més, una quarta part dels quals serien per a l'autor de la lletra. Forma part del repertori de moltes orquestres i es canta en moltes festes majors.

—En cap ocasió no heu estat temptat de donar al músic un poema en comptes de fer una lletra?

—Només en una ocasió. Concretament en el disc que ha fet Montserrat Caballé hi ha una cançó que es basa en el text d'un poema del premi Carles Riba. I, a la Caballé, és la que li agrada més de tot el disc.

—Hem recordat com vàreu entrar en el món de la cançó. En el de la poesia també hi ha l'episodi d'una trobada casual pel carrer?

—No. La poesia m'agradava des que era petit. Ningú no m'hi va empènyer. Era una cosa que portava i porto a dins. Quan va esclatar la guerra, tenia quinze anys i als disset vaig participar en la Batalla de l'Ebre. Acabada la guerra, el català res de res. No vaig poder anar a la universitat. I les meves afeccions, les meves aptituds poètiques, no es van poder desenvolupar fins molt temps després.

Lluís Bonada